

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 ตรวจสอบเอกสาร	3
บทที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการทดลอง	34
บทที่ 4 ผลการทดลอง	46
บทที่ 5 วิเคราะห์ผลการทดลอง	86
บทที่ 6 สรุปผลการทดลอง	102
เอกสารอ้างอิง	103
ภาคผนวก	113
ประวัติผู้เขียน	169

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ความสัมพันธ์ของอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ต่อความดันไอและความแตกต่างของความดันไอที่ barometric pressure	12
2.2 ปริมาณและชนิดของกรดอินทรีย์ในผลไม้บางชนิด	21
2.3 กลุ่มของผักและผลไม้ที่ผลิตเอทิลีนในอัตราส่วนต่างๆ กัน	24
4.1 ค่าสัมประสิทธิ์ b จากสมการ exponential ของอัตราการดูดกลืนเอทิลีนของสารดูดกลืนเอทิลีนที่บรรจุในซองกระดาษชนิดต่างๆ	61
4.2 ค่าสัมประสิทธิ์ b จากสมการ exponential ของอัตราการดูดกลืนเอทิลีนของสารดูดกลืนเอทิลีนชนิดต่างๆ	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางภาคผนวกที่	หน้า
1 การหาความหนาแน่นเฉลี่ยของกล้วยหอมทองที่นำมาทดลอง	125
2 ค่าความหนืดของของผสมระหว่างดินสอพองและน้ำที่อัตราส่วนต่างๆ	127
3 ระยะเวลาในการอบตัวอย่างของแต่ละกรรมวิธี	128
4 ค่าสัมประสิทธิ์ b จากสมการ Exponential ของอัตราการดูดกลืนก๊าซเอทิลีนของสารดูดกลืนเอทิลีนที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีต่างๆ เปรียบเทียบกับสารดูดกลืนเอทิลีนที่จำหน่ายในท้องตลาด	129
5 ค่าสัมประสิทธิ์ b จากสมการ Exponential ของอัตราการดูดกลืนก๊าซเอทิลีนของสารดูดกลืนเอทิลีนที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีต่างๆ	130
6 อัตราการดูดกลืนก๊าซเอทิลีนของสารดูดกลืนเอทิลีนที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีต่างๆ เปรียบเทียบกับสารดูดกลืนเอทิลีนในท้องตลาด	131
7 ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ในการผลิตสารดูดกลืนเอทิลีนต่อปริมาณก๊าซเอทิลีนที่เหลืออยู่ในระยะเวลาต่างๆ	135
8 อัตราการดูดกลืนก๊าซเอทิลีนของสารดูดกลืนเอทิลีนที่บรรจุในถุงกระดาษชนิดต่างๆ	145
9 อัตราการดูดกลืนก๊าซเอทิลีนของสารดูดกลืนเอทิลีนที่ผลิตขึ้นและสารดูดกลืนเอทิลีนที่จำหน่ายในท้องตลาด	147
10 คุณสมบัติทางกายภาพต่างๆ ของกระดาษที่ใช้ทดลองทำบรรจุภัณฑ์	149
11 เปอร์เซ็นต์ผลสุกต่อหัวของกล้วยหอมทองที่เก็บรักษาโดยใช้สารดูดกลืนเอทิลีนชนิดต่างๆ	150
12 เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดของกล้วยหอมทองที่เก็บรักษาโดยใช้สารดูดกลืนเอทิลีนชนิดต่างๆ	150
13 ค่า L^* ของสีเปลือกกล้วยหอมทองที่เก็บรักษาโดยใช้สารดูดกลืนเอทิลีนชนิดต่างๆ	151
14 ค่า a^* ของสีเปลือกกล้วยหอมทองที่เก็บรักษาโดยใช้สารดูดกลืนเอทิลีนชนิดต่างๆ	151

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางภาคผนวกที่	หน้า
15 ค่า b^* ของสีเปลือกกล้วยหอมทองที่เก็บรักษา โดยใช้สารดูดกลิ่นเอทิลีนชนิดต่างๆ	152
16 ค่า chroma ของสีเปลือกกล้วยหอมทองที่เก็บรักษาโดยใช้สารดูดกลิ่นเอทิลีนชนิดต่างๆ	152
17 ค่า hue angle ของสีเปลือกกล้วยหอมทองที่เก็บรักษาโดยใช้สารดูดกลิ่นเอทิลีนชนิดต่างๆ	153
18 ความแน่นเนื้อของกล้วยหอมทองที่เก็บรักษาโดยใช้สารดูดกลิ่นเอทิลีนชนิดต่างๆ	153
19 ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ของกล้วยหอมทองที่เก็บรักษาโดยใช้สารดูดกลิ่นเอทิลีนชนิดต่างๆ	154
20 ปริมาณกรดที่ไทเทรตได้ของกล้วยหอมทองที่เก็บรักษาโดยใช้สารดูดกลิ่นเอทิลีนชนิดต่างๆ	154

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	ลักษณะต้นและการแตกกอของกล้วย	4
2.2	ส่วนประกอบของปลี ดอกตัวผู้ และดอกย่อยของกล้วย	6
2.3	การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพระหว่างการแก่และการสุกของกล้วย	7
2.4	การเปลี่ยนแปลงขนาดและรูปร่างของกล้วยตามระยะความแก่	9
2.5	ผลของความแตกต่างของความดันไอน้ำต่อการสูญเสียน้ำของแอปเปิ้ลพันธุ์ Golden Delicious และพันธุ์ Jonathan	12
2.6	การสูญเสียน้ำและคะแนนการแตกของผลทุเรียนพันธุ์หมอนทองผลอ่อนและผลบริบูรณ์ เมื่อเก็บรักษาภายใต้ความชื้นสัมพัทธ์ 65% และ 95%	13
2.7	วิธีการสลายตัวของคลอโรฟิลล์	14
2.8	การเปลี่ยนแปลงปริมาณคลอโรฟิลล์และแคโรทีนอยด์ระหว่างการสุกของกล้วยหอม	14
2.9	การเปลี่ยนแปลงปริมาณเพกตินระหว่างการอ่อนนุ่มของผลแอปเปิ้ลระหว่างการเก็บรักษา	17
2.10	ปริมาณแป้งและน้ำตาลที่ละลายได้ของกล้วยพันธุ์ Prata ระหว่างการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ $16 \pm 1^{\circ}\text{C}$ และความชื้นสัมพัทธ์ 85 เปอร์เซ็นต์	19
2.11	การเปลี่ยนแปลงปริมาณแป้ง กิจกรรมของเอนไซม์ β -amylase และปริมาณน้ำตาลที่ละลายได้ในกล้วยพันธุ์ Nanicão	20
2.12	ความเข้มข้นของเอทิลีนและคาร์บอนไดออกไซด์ภายในผลกล้วยก่อนและหลังการเกิด ethylene peak เป็นระยะเวลา 7 วัน	23
2.13	ขั้นตอนต่างๆ ในการสังเคราะห์เอทิลีน	26
2.14	สมมุติฐานการทำงานของเอทิลีน	28
3.1	ภาษาบรรจุสำหรับทดสอบอัตราการดูดกลืนก๊าซเอทิลีน	38
3.2	ลักษณะการยึดจับกระดาษสำหรับการทดสอบแรงดึงขาดด้วยเครื่อง universal testing machine	40
3.3	ตำแหน่งการวัดสีของกล้วย	43
4.1	ความหนืดของของผสมระหว่าง ดินสอพอง : น้ำ ที่อัตราส่วนต่างๆ	47

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.2 ความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างอัตราส่วนดินสอพองในของผสมและความหนืดของของผสม	48
4.3 ระยะเวลาในการอบตัวอย่างสารดูดกลิ่นเอทิลีนที่ผลิตขึ้นจากกรรมวิธีต่างๆ ณ อุณหภูมิ 150°ซ	50
4.4 ระยะเวลาในการอบตัวอย่างสารดูดกลิ่นเอทิลีนที่ผลิตขึ้นจากกรรมวิธีต่างๆ ณ อุณหภูมิ 175°ซ	51
4.5 ระยะเวลาในการอบตัวอย่างสารดูดกลิ่นเอทิลีนที่ผลิตขึ้นจากกรรมวิธีต่างๆ ณ อุณหภูมิ 200°ซ	52
4.6 อัตราการดูดกลิ่นก๊าซเอทิลีนของสารดูดกลิ่นเอทิลีนที่อบด้วยตู้อบลมร้อน ณ อุณหภูมิ 150°ซ เปรียบเทียบกับสารดูดกลิ่นเอทิลีนในห้องตลาด	54
4.7 อัตราการดูดกลิ่นก๊าซเอทิลีนของสารดูดกลิ่นเอทิลีนที่อบด้วยตู้อบลมร้อน ณ อุณหภูมิ 175°ซ เปรียบเทียบกับสารดูดกลิ่นเอทิลีนในห้องตลาด	55
4.8 อัตราการดูดกลิ่นก๊าซเอทิลีนของสารดูดกลิ่นเอทิลีนที่อบด้วยตู้อบลมร้อน ณ อุณหภูมิ 200°ซ เปรียบเทียบกับสารดูดกลิ่นเอทิลีนในห้องตลาด	56
4.9 อัตราการดูดกลิ่นก๊าซเอทิลีนของสารดูดกลิ่นเอทิลีนที่อบด้วยเครื่องอบแบบสุญญากาศ ณ อุณหภูมิ 150°ซ เปรียบเทียบกับสารดูดกลิ่นเอทิลีนในห้องตลาด	57
4.10 อัตราการดูดกลิ่นก๊าซเอทิลีนของสารดูดกลิ่นเอทิลีนที่อบด้วยเครื่องอบแบบสุญญากาศ ณ อุณหภูมิ 175°ซ เปรียบเทียบกับสารดูดกลิ่นเอทิลีนในห้องตลาด	58
4.11 อัตราการดูดกลิ่นก๊าซเอทิลีนของสารดูดกลิ่นเอทิลีนที่อบด้วยเครื่องอบแบบสุญญากาศ ณ อุณหภูมิ 200°ซ เปรียบเทียบกับสารดูดกลิ่นเอทิลีนในห้องตลาด	59
4.12 อัตราการดูดกลิ่นก๊าซเอทิลีนของสารดูดกลิ่นเอทิลีนที่บรรจุในถุงกระดาษชนิดต่างๆ	62
4.13 ค่า tensile index ของกระดาษแต่ละชนิด ณ ความชื้นสัมพัทธ์ 79 เปอร์เซ็นต์	63

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.14 ภาพลักษณะเส้นใยของกระดาษสาแบบบางจากกึ่งอุตสาหกรรมน้ำอิเล็กทรอนิกส์ แบบส่องกราดที่กำลังขยาย 250 เท่า	64
4.15 ภาพลักษณะเส้นใยของกระดาษสาแบบบางจากกึ่งอุตสาหกรรมน้ำอิเล็กทรอนิกส์ แบบส่องกราดที่กำลังขยาย 1,000 เท่า	64
4.16 ภาพลักษณะเส้นใยของกระดาษพรูฟจากกึ่งอุตสาหกรรมน้ำอิเล็กทรอนิกส์ แบบส่องกราดที่กำลังขยาย 250 เท่า	65
4.17 ภาพลักษณะเส้นใยของกระดาษพรูฟจากกึ่งอุตสาหกรรมน้ำอิเล็กทรอนิกส์ แบบส่องกราดที่กำลังขยาย 1,000 เท่า	65
4.18 ภาพลักษณะเส้นใยของกระดาษทำโคมจากกึ่งอุตสาหกรรมน้ำอิเล็กทรอนิกส์ แบบส่องกราดที่กำลังขยาย 250 เท่า	66
4.19 ภาพลักษณะเส้นใยของกระดาษทำโคมจากกึ่งอุตสาหกรรมน้ำอิเล็กทรอนิกส์ แบบส่องกราดที่กำลังขยาย 1,000 เท่า	66
4.20 อัตราการดูดกลืนก๊าซเอทิลีนของสารดูดกลืนเอทิลีนที่ผลิตขึ้น และสารดูดกลืนเอทิลีนที่จำหน่ายในท้องตลาด	68
4.21 เปอร์เซนต์ผลสุกต่อหิวของกล้วยหอมทองที่เก็บรักษา โดยใช้สารดูดกลืนเอทิลีนชนิดต่างๆ	70
4.22 เปอร์เซนต์สูญเสียน้ำหนักสดของกล้วยหอมทองที่เก็บรักษา โดยใช้สารดูดกลืนเอทิลีนชนิดต่างๆ	71
4.23 ค่า L^* ของสีเปลือกกล้วยหอมทองที่เก็บรักษาโดยใช้สารดูดกลืนเอทิลีน ชนิดต่างๆ	75
4.24 ค่า a^* ของสีเปลือกกล้วยหอมทองที่เก็บรักษาโดยใช้สารดูดกลืนเอทิลีน ชนิดต่างๆ	76
4.25 ค่า b^* ของสีเปลือกกล้วยหอมทองที่เก็บรักษาโดยใช้สารดูดกลืนเอทิลีน ชนิดต่างๆ	77
4.26 ค่า chroma ของสีเปลือกกล้วยหอมทองที่เก็บรักษาโดยใช้ สารดูดกลืนเอทิลีนชนิดต่างๆ	78

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.27 ค่า hue angle ของสีเปลือกกล้วยหอมทองที่เก็บรักษา โดยใช้สารดูดกลิ่นเอทิลีนชนิดต่างๆ	79
4.28 ความแน่นเนื้อของกล้วยหอมทองที่เก็บรักษาโดยใช้สารดูดกลิ่นเอทิลีน ชนิดต่างๆ	81
4.29 ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ของกล้วยหอมทองที่เก็บรักษา โดยใช้สารดูดกลิ่นเอทิลีนชนิดต่างๆ	83
4.30 ปริมาณกรดที่ไทเทรตได้ของกล้วยหอมทองที่เก็บรักษา โดยใช้สารดูดกลิ่นเอทิลีนชนิดต่างๆ	85
5.1 การผลิตเอทิลีนและอัตราการหายใจของกล้วยพันธุ์ Nanicãno	101

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพภาคผนวกที่	หน้า
1 รูปแบบกล่องกระดาษลูกฟูกสำหรับบรรจุกล้วย แบบ ศบท. 1	118
2 วิธีการบรรจุกล้วยหอมและกล้วยไข่ในกล่องกระดาษลูกฟูก สำหรับบรรจุกล้วยแบบ ศบท. 1	119
3 การวางเรียงกล่องบรรจุกล้วย แบบ ศบท. 1 บนแท่นรองรับสินค้า 1,200 × 1,000 มิลลิเมตร	120
4 ขนาดคอนเทนเนอร์แบบ LD-3 ของเครื่องบิน	121
5 การวางเรียงกล่องในคอนเทนเนอร์แบบ LD-3 ของเครื่องบิน	122
6 ขนาดของตู้คอนเทนเนอร์แบบ LD-7 ของเครื่องบิน และการวางเรียงกล่องในคอนเทนเนอร์	123
7 ขนาดคอนเทนเนอร์ของเครื่องบิน Pallet and Net และการวางเรียงกล่องบน คอนเทนเนอร์	124
8 แผนภาพ Psychrometric	155
9 กล้วยหอมทองที่เก็บรักษาโดยใช้สารดูดกลิ่นเอทิลีนที่ผลิตขึ้น, BeFresh, Ethyl-Gone และไม่ใช่สารดูดกลิ่นเอทิลีน ณ วันเริ่มต้นการทดลอง	162
10 กล้วยหอมทองที่เก็บรักษาโดยใช้สารดูดกลิ่นเอทิลีนที่ผลิตขึ้น, BeFresh, Ethyl-Gone และไม่ใช่สารดูดกลิ่นเอทิลีน หลังจากเก็บรักษา เป็นระยะเวลา 3 วัน	163
11 กล้วยหอมทองที่เก็บรักษาโดยใช้สารดูดกลิ่นเอทิลีนที่ผลิตขึ้น, BeFresh, Ethyl-Gone และไม่ใช่สารดูดกลิ่นเอทิลีน หลังจากเก็บรักษา เป็นระยะเวลา 6 วัน	164
12 กล้วยหอมทองที่เก็บรักษาโดยใช้สารดูดกลิ่นเอทิลีนที่ผลิตขึ้น, BeFresh, Ethyl-Gone และไม่ใช่สารดูดกลิ่นเอทิลีน หลังจากเก็บรักษา เป็นระยะเวลา 9 วัน	165
13 กล้วยหอมทองที่เก็บรักษาโดยใช้สารดูดกลิ่นเอทิลีนที่ผลิตขึ้น, BeFresh และ Ethyl-Gone หลังจากเก็บรักษาเป็นระยะเวลา 12 วัน	166

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพภาคผนวกที่	หน้า
14 กล้วยหอมทองที่เก็บรักษาโดยใช้สารดูดกลิ่นเอทิลีนที่ผลิตขึ้น, BeFresh และ Ethyl-Gone หลังจากเก็บรักษาเป็นระยะเวลา 15 วัน	167
15 กล้วยหอมทองที่เก็บรักษาโดยใช้สารดูดกลิ่นเอทิลีน BeFresh และ Ethyl-Gone หลังจากเก็บรักษาเป็นระยะเวลา 18 วัน	168